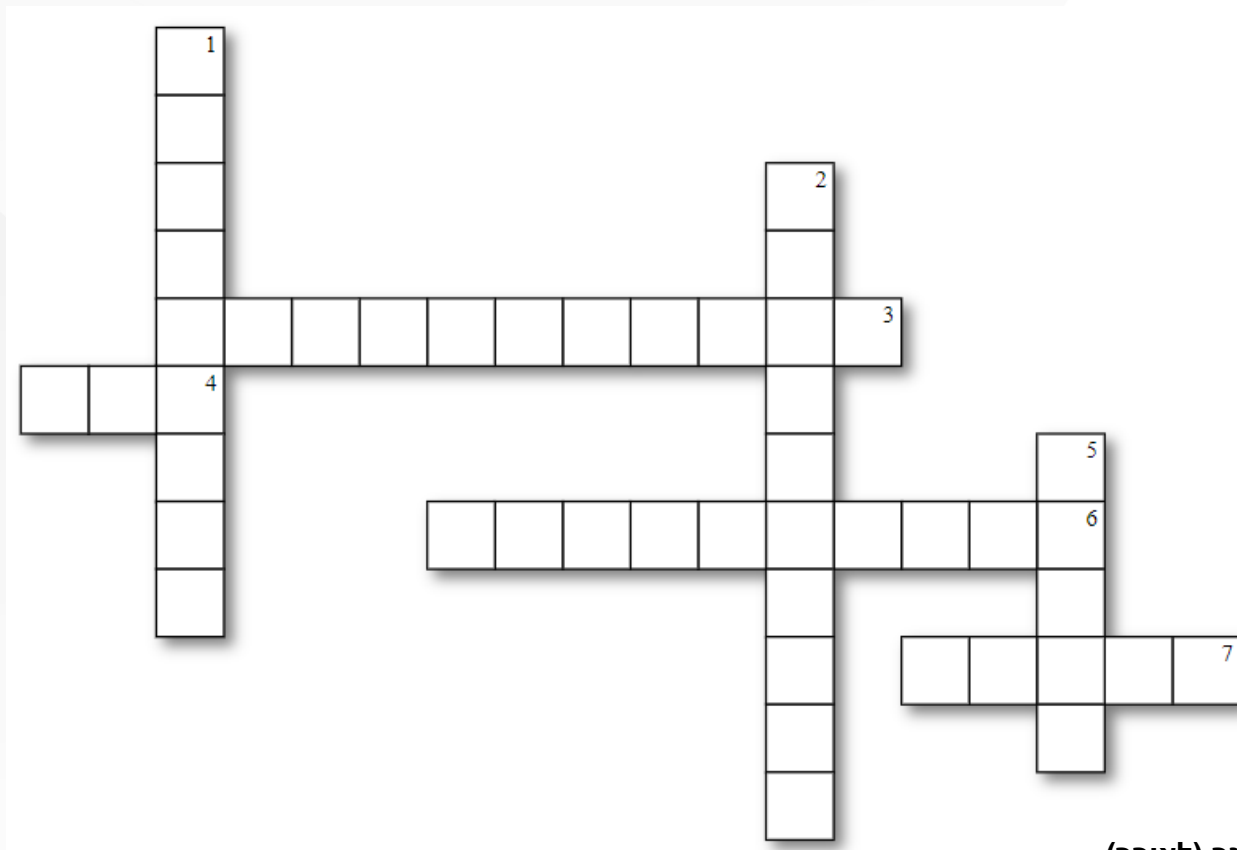

תחנה 1: מושגים חשובים בשוק ההון

בתחנה זו נחזור על מושגים עיקריים בשוק ההון, שהם הבסיס להבנת העולם הפיננסי ולקבלת החלטות מושכלות בנוגע להשקעות.

לרשותכם 15 דקות. לאחר מכן, עברו לתחנה הבאה. אם סיימתם את כל התחנות, ניפגש שוב במליאה. אם אתם זקוקים לעזרה, פנו למדריך.ה. בהצלחה!

א. פתרו את התשבץ (תוכלו להיעזר בדף המושגים המצורף בתחנה):

מאונך (לאורך)

1. איך נקראת הוראה שמכניסים למערכת מסחר כדי לקנות או למכור נייר ערך?
2. מהי ההגדרה הכוללת של מניות, אג"ח, מט"ח, מטבעות דיגיטליים?
5. מילה אחת שמתארת את הסיכוי להפסד הכסף בהשקעה.

מאוזן (לרוחב)

3. אסטרטגיה לחלוקת כספים בין נכסים פיננסיים ומוצרי השקעה שונים.
4. אינדיקטור לביצועי קבוצת מניות מסוימת.
6. איש / אשת מקצוע בעל.ת רישיון, המייעץ.ת על השקעת כספים.
7. מילה אחת שמתארת את הרווח או ההפסד על ההשקעה לאורך זמן.

דונו בקבוצה:

1. אלו מושגים חדשים למדתם, ואילו מושגים כבר הכרתם?
2. כל משתתף בוחר מושג אחד שמכיר, ומסביר אותו לעומק לשאר הקבוצה.

ב. מתחו קו בין מוצר ההשקעה לבין המשפט המתאר אותו:

מניה

מנוהלת על ידי בית השקעות מקצועי.
מאגדת כספים ממשקיעים רבים שמושקעים
במגוון מוצרים, בהתאם למדיניות ההשקעה
שנקבעה ופורסמה מראש. מדובר על מוצר
השקעה המאפשר לפשט את ההשקעה
לציבור הרחב ולפזר את הסיכון בין מגוון
רחב של מוצרים. מתאים במיוחד
למשקיעים מתחילים.

אג"ח

מוצר השקעה שעוקב אחר ביצועיהם של
מדדים מסוימים (למשל, מדד ת"א 35,
S&P 500 וכדומה). זו דרך פשוטה
להשקיע בשוק ההון מבלי לבחור מניות
ספציפיות.

קרן נאמנות

נייר ערך המייצג בעלות בחברה,
כשמשקיעים בו הופכים לשותפים בחברה.
אם החברה מרוויחה, גם מי שהשקיע בה
ירוויח. אם החברה נתקלת בהפסדים, מי
שהשקיע בה יפסיד. מדובר על נייר ערך
תנודתי מאוד, שיכול להניב תשואות
גבוהות, אך גם קיים סיכון גבוה להפסדים
משמעותיים.

**קרן סל
(ETF)**

נייר ערך שהנפיקו חברות או ממשלות
שמשקף הלואה של המשקיע למנפיק.
בתמורה להלוואה, המנפיק מתחייב
להחזיר את הסכום בתוספת ריבית,
במועדים ובתנאים שנקבעו מראש.
מוצר סולידי עם וודאות לתשואה ידועה
מראש.

דונו בקבוצה:

1. איזה מוצר השקעה מעניין אתכם, ולמה?
2. איך תוכלו לחקור וללמוד עוד על מוצר זה ועל מוצרי השקעה אחרים?

תחנה 1: דף מושגים לתשבץ

אפיקי השקעה: מוצרים או נכסים פיננסיים בהם ניתן להשקיע. לכל אפיק השקעה קיימת רמת סיכון המאפיינת אותו, תשואה פוטנציאלית ותנאים להשקעה.

מדד: אינדיקטור המציג את ביצועי קבוצת מניות או נכסים. לדוגמה: מדד ת"א 35 מייצג את 35 המניות בעלות השווי שוק הגבוה ביותר הנסחרות בבורסה בת"א. מדד S&P 500 מייצג את 500 המניות בעלות שווי שוק הגבוה ביותר הנסחרות בבורסה בארה"ב.

תשואה: כמה כסף הרווחנו או הפסדנו מההשקעה שלנו לאורך זמן, נמדדת באחוזים. לדוגמה: אם השקענו 1,000 ש"ח במניה ולאחר שנה היא שווה 1,100 ש"ח, התשואה היא 10%. מנגד, אם אחרי שנה ההשקעה ירדה ל-900 ש"ח, אז התשואה היא שלילית (-10%).

סיכון: הסיכוי להפסד כספי של ההשקעה. הסיכון להפסיד בהשקעה קשור לסוג מוצר ההשקעה הנבחר. למשל, מניות נחשבות למוצר השקעה מסוכן יותר מאגרות חוב. ככל שהסיכון גבוה יותר, כך גם הפוטנציאל לתשואה גבוה יותר.

יועץ השקעות: איש / אשת מקצוע, בעלת רישיון בתחום הפיננסים, המספקת שירותי ייעוץ בנוגע להשקעות. התפקיד כולל: אפיון צרכי הלקוח והתאמת תיק השקעות לפי רמת הסיכון, סכום ההשקעה ומטרות ההשקעה הספציפיות.

פקודת מסחר: הוראה הניתנת ע"י משקיע (לרוב במערכת המסחר ממוחשבת) לביצוע קניה או מכירה של נייר ערך מסוים. פקודת מסחר לרוב כוללת את המאפיינים הבאים:

- סוג פקודה: קניה או מכירה.
- כמות: מספר היחידות שהמשקיע מעוניין לקנות או למכור.
- לימיט: המחיר המקסימאלי בו המשקיע מעוניין לקנות בפקודת קניה, או המחיר המינימאלי בו המשקיע מעוניין למכור בפקודת מכירה.
- תוקף: משך הזמן שפקודת המסחר תישאר בתוקף (ליום הנוכחי בלבד, או מתמשכת לפי בחירת תאריך סיום ע"י המשקיע).

פיזור השקעות: אסטרטגיית השקעה של פיזור כספים בין סוגים שונים של נכסים או אפיקי השקעה, במטרה לצמצם את הסיכון הכולל בתיק ההשקעות. באופן זה ירידה בנכס אחד יכולה להתאזן ע"י עליה בנכס אחר בתיק ההשקעות. פיזור נכון יכול להוביל לתשואות יציבות יותר לאורך זמן.

תחנה 2: אתגרים וטיפים למשקיעים מתחילים

בתחנה זו נבין מהם האתגרים הכי גדולים של משקיעים צעירים, ונלמד איך להתמודד איתם בצורה נכונה. לרשותכם 15 דקות. לאחר מכן, עברו לתחנה הבאה. אם סיימתם את כל התחנות, ניפגש שוב במליאה. אם אתם זקוקים לעזרה, פנו למדריך.ה. בהצלחה!

א. בטבלה מטה רשימת אתגרים שכיחים שמתמודדים איתם משקיעים צעירים. קראו את האתגרים, ולאחר מכן התאימו לכל אתגר את הפתרון המתאים לו מתוך רשימת הפתרונות בעמוד הבא:

אתגר	פתרון *העתיקו את המספר המייצג את הפתרון ולא את נוסח הפתרון במלואו
חוסר ידע – איך מתחילים בכלל? העולם הפיננסי נראה מורכב ומבלבל, קיימים הרבה מושגים ותהליכים לא ברורים, ולא ברור מאיפה להתחיל.	
אין לי הרבה כסף להשקיע התחושה שסכום ההשקעה ההתחלתי קטן מדי ולא יספיק.	
פחד להפסיד כסף חשש מהפסדים כספיים שעלולים לפגוע במצב הכלכלי.	
קשה לדעת אילו השקעות מסוכנות ואילו בטוחות חוסר בהירות לגבי רמות הסיכון של אפיקי השקעה שונים.	
אני לא בטוח אם כדאי להשקיע לבד או עם יועץ התלבטות בין ניהול השקעות עצמאי לבין הסתייעות ביועץ	
אני שומע הרבה המלצות ברשתות, למי להאמין? שפע המידע וההמלצות ברשתות החברתיות עלול לבלבל ולהטעות.	
נטייה לפעול מתוך רגשות קבלת החלטות השקעה המבוססות על פחד או התלהבות רגעית.	
חוסר סבלנות לתוצאות רצון לראות רווחים מידיים מההשקעות.	

רשימת הפתרונות:

1. השקעות בשוק ההון הן לרוב משחק לטווח ארוך. היו סבלניים, ותנו להשקעות זמן להבשיל.
2. היו ספקנים כלפי המלצות לא מבוססות. הסתמכו רק על מקורות מידע אמינים, כמו אתרים פיננסיים מוכרים, בנקים ובתי השקעות (ולא על רשתות חברתיות). התייעצו עם מומחים לפני קבלת החלטות.
3. למדו על סוגי ההשקעות השונים ורמות הסיכון שלהם. התייעצו עם מומחים פיננסיים כדי להבין מה מתאים לפרופיל הסיכון שלכם.
4. היצמדו לתוכנית השקעה מסודרת. הימנעו מקבלת החלטות פזיזות שנשענות על עצות וגורמים לא מקצועיים.
5. גם סכומים קטנים יכולים לגדול עם הזמן. התחילו בהשקעות קטנות, למדו את השוק, וכאשר תרגישו בטוחים יותר, תוכלו להגדיל את הסכומים.
6. אם אתם חדשים בתחום, יועץ פיננסי יכול לספק הכוונה מקצועית. עם הזמן, כשתצברו ידע וביטחון, תוכלו לשקול להשקיע עצמאית.
7. התחילו בלמידה בסיסית של מושגי יסוד בהשקעות. השתתפו בקורסים, קראו ספרים או מאמרים מאתרי אינטרנט אמינים, והתייעצו עם יועצים פיננסיים מוסמכים.
8. הבינו שכל השקעה כרוכה בסיכון. פזרו את ההשקעות שלכם כדי למזער סיכונים, והשקיעו רק כספים שאתם יכולים להרשות לעצמכם להפסיד.

ב. בהתבסס על האתגרים והפתרונות שנחשפתם אליהם בתחנה זו, הגדירו יחד בקבוצה 5 "כללי זהב" למשקיעים מתחילים:

כללי הזהב למשקיעים מתחילים:	
_____	#1
_____	#2
_____	#3
_____	#4
_____	#5

תחנה 3: פרופילים של משקיעים

למדנו ששוק ההון מציע מגוון מוצרים ברמות סיכון ותשואה שונות. בתחנה זו תפגשו 3 משקיעים – נועם, לירי ודפנה. קראו את הנתונים עליהם ובחרו, מבין 2 אפשרויות השקעה, מהי אפשרות ההשקעה המתאימה לכל אחד בהתאם לנתונים שלו.

העזרו ב"דף מושגים – מוצרי השקעה" כדי להיזכר במוצרי ההשקעה השונים.

לרשותכם 15 דקות. לאחר מכן, עברו לתחנה הבאה. אם סיימתם את כל התחנות, ניפגש שוב במליאה. אם אתם זקוקים לעזרה, פנו למדריך.ה. בהצלחה!

פרופיל משקיע א' - נועם, סטודנט להנדסה:

סכום ההשקעה: 250,000 ₪

מטרת ההשקעה: לחסוך כסף לקניית דירה בעוד 5 שנים.

מה חשוב לנועם?

- ✓ שהכסף יהיה בטוח יחסית. הוא לא יכול להרשות לעצמו להפסיד סכום משמעותי.
- ✓ שהתשואה תהיה גבוהה יותר מחיסכון רגיל בבנק, אבל לא מסוכנת מדי.
- ✓ שחלק מהכסף יהיה נזיל, כלומר ניתן למשיכה מיידית, למקרה שיזדקק לו.

נועם מתלבט בין 2 אפשרויות השקעה:

אפשרות א' – שמרנית ובטוחה:	אפשרות ב' – יותר פוטנציאל רווח:
70% אג"ח + 30% פיקדון בנקאי	60% קרן סל מחקה מדד מנייתי + 40% אג"ח
☒ השקעה בטוחה, אין כמעט סיכון להפסד. ☒ תשואה נמוכה אבל יציבה, (קצת יותר מפיקדון רגיל בבנק). ☒ 30% מהכסף נזיל (פיקדון) וניתן לשימוש בכל רגע. ☒ מכיוון שהתשואה הצפויה נמוכה יחסית, החיסכון שייצבר לאחר 5 שנים עשוי לא להספיק לקניית דירה.	☒ פוטנציאל רווח גדול יותר, כי 60% מהכסף מושקע במדד מניות. ☒ השקעה באג"ח מאזנת את הסיכון, מייצרת הכנסה קבועה. ☒ אם השוק יהיה בירידה, יהיה הפסד זמני של ההשקעה, אבל בטווח של 5 שנים ייתכן כי ההשקעה תתאזן. ☒ אין כסף נזיל מיידית, ולכן אם נועם יצטרך את הכסף לפני הזמן, הוא לא יוכל למשוך אותו.

דונו בקבוצה:

1. איזו אפשרות השקעה מתאימה לנועם?

2. למה בחרתם בה?

פרופיל משקיעה ב' – לירי, חיילת משוחררת:

סכום ההשקעה: 50,000 ₪

מטרת ההשקעה: ללא מטרה ממוקדת. לירי מעוניינת ש"הכסף יעשה כסף".

מה חשוב ללירי?

✓ השקעה לטווח ארוך – לא מתכננת למשוך את הכסף בשנים הקרובות (10+ שנים).

✓ פוטנציאל צמיחה גבוה – מוכנה לקחת סיכון, כי אין לה צורך מידי בכסף.

✓ רוצה להבין איך שוק ההון עובד ולהתנסות בהשקעות עצמאית.

לירי מתלבטת בין 2 אפשרויות השקעה:

אפשרות א' – יציבה וזהירה לטווח ארוך:

70% קרן סל מחקה מדד מנייתי + 30% אג"ח

✓ קרן הסל מייצרת אפשרות לתשואה יפה לאורך

שנים, והאג"ח שומר על יציבות.

✓ פיזור השקעות רחב – קרן סל מפזרת את הסיכון

בין מאות מניות.

✗ הרווחים לא יהיו מקסימליים כי האג"ח מקטין את

פוטנציאל התשואה.

אפשרות ב' – יותר סיכון, ויותר פוטנציאל רווח:

80% מניות בודדות + 20% קרן סל מחקה מדד מנייתי

✓ פוטנציאל רווח גבוה – השקעה במניות יכולה להניב

תשואות גבוהות.

✓ התנסות בניהול השקעות באופן עצמאי.

✗ סיכון גבוה להפסד – בתמהיל השקעה זה,

אין מוצר השקעה שמהווה רשת ביטחון במקרה של

ירידות חדות במניות.

דונו בקבוצה:

1. איזו אפשרות השקעה מתאימה ללירי?

2. למה בחרתם בה?

פרופיל משקיעה ג' – דפנה, בת 57 (מתקרבת לגיל פרישה)

סכום ההשקעה: 500,000 ₪

מטרת ההשקעה: להשקיע בחוכמה ולהגן על הכסף שנצבר, כך שישמש אותה בשנות הפנסיה.

מה חשוב לדפנה?

- ✓ למנוע הפסדים – קרובה לפרישה ולא רוצה לקחת סיכון.
- ✓ רוצה להרוויח מההשקעה הכנסה חודשית קבועה (הכנסה פסיבית).
- ✓ חלק מהכסף צריך להיות נזיל, כך שתוכל להשתמש בו במקרה הצורך.

דפנה מתלבטת בין 2 אפשרויות השקעה:

אפשרות א' – סולידית מאוד, עם ביטחון מלא:

60% אג"ח + 40% פיקדון בנקאי

✓ הכסף מוגן כמעט לחלוטין (בהשקעה באג"ח יש סיכון נמוך).

✓ חלק מהכסף זמין מיידית (הפיקדון)

✗ פוטנציאל הרווח נמוך – ההשקעה בעיקר שומרת על הכסף.

אפשרות ב' – שמרנית עם רווח מתון:

60% קרן נאמנות סולידית, אך עם רכיב מנייתי + 40% אג"ח

✓ פיזור השקעה רחב ובטוח.

✓ מתאפשרת הכנסה פסיבית מריבית קבועה (אג"ח) וגם סיכוי לתשואה יפה (קרן נאמנות).

✗ מעט יותר תנודתיות וסיכון מאפשרות א' (בגלל שקרן הנאמנות כוללת גם מניות).

דונו בקבוצה:

1. איזו אפשרות השקעה מתאימה לדפנה?

2. למה בחרתם בה?

תחנה 3: דף מושגים

תשואה: סכום הכסף שהרווחנו או הפסדנו מההשקעה שלנו לאורך זמן, נמדדת באחוזים. לדוגמה: אם השקענו 1,000 ש"ח במניה ולאחר שנה היא שווה 1,100 ש"ח, התשואה היא 10%. מנגד, אם אחרי שנה ההשקעה ירדה ל-900 ש"ח, אז התשואה היא שלילית (-10%).

סיכון: הסיכוי להפסדים או לתשואה נמוכה מהצפוי על השקעה. הסיכון להפסיד בהשקעה קשור לסוג מוצר ההשקעה הנבחר. למשל, מניות נחשבות למוצר השקעה מסוכן ביותר מאגרות חוב. ככל שהסיכון גבוה יותר, כך גם הפוטנציאל להשיג תשואה גבוה יותר.

מניה: נייר ערך המייצג בעלות בחברה. כשמשקיעים במניה הופכים לשותפים בחברה שהנפיקה אותה. אם החברה מרוויחה, גם המשקיעים במניות שלה ירוויחו, ואם החברה נתקלת בהפסדים, המשקיעים יפסידו. מניה היא נייר ערך תנודתי, שיכול להניב תשואות גבוהות, אך גם קיים סיכון גבוה להפסד.

אגרת חוב (אג"ח): נייר ערך שהנפיקו חברות (אג"ח קונצרני) או ממשלות (אג"ח ממשלתי). המשקיע באג"ח מלווה כסף למנפיק האג"ח, ובתמורה הוא מתחייב להחזיר את הסכום בתוספת ריבית, במועדים ובתנאים שנקבעו מראש. זה כמו להלוות לחבר 100 ש"ח, ולסכם איתו שיחזיר 110 ש"ח בעוד שנה. אג"ח נחשב לסולידי יותר ממניה, כי יש החזר קבוע מראש. כשמשקיעים באג"ח ההכנסה מהריבית קבועה וידועה מראש.

קרן נאמנות: מנוהלת על ידי בית השקעות מקצועי. מאגדת כספים ממשקיעים רבים שמושקעים במגוון מוצרים בהתאם למדיניות ההשקעה של הקרן. למשל, קרן השקעות "80/20" משקיעה 80% מהכסף במניות, ו-20% מהכסף במוצרים סולידיים אחרים, כמו אג"ח ממשלתי. מדובר על מוצר השקעה מתאים במיוחד למשקיעים מתחילים, המאפשר לפשט את ההשקעה לציבור הרחב ולפזר את הסיכון בין מגוון רחב של מוצרים.

קרן סל: מוצר השקעה שעוקב אחר ביצועיהם של מדדים מסוימים (למשל, מדד ת"א 35, S&P 500 וכדומה). אם המדד עולה – הקרן עולה, ואם המדד יורד – הקרן יורדת. זו דרך פשוטה להשקיע בשוק ההון מבלי לבחור מניות ספציפיות.

מדד: אינדיקטור המציג את ביצועי קבוצת מניות או נכסים. לדוגמה: מדד "ת"א 35" מייצג את 35 המניות בעלות השווי שוק הגבוה ביותר הנסחרות בבורסה בת"א, ומדד "S&P 500" מייצג את 500 המניות בעלות שווי השוק הגבוה ביותר הנסחרות בבורסה בארה"ב.